

Nyhetsbrev

Januar 2018

«Lindring i nord»

Regional Kompetansetjeneste for lindrende behandling
Váidudandivššu guvllolaš gealbobálvalus

Foto: Bodil Trosten

NOU 2017: 16 På liv og død — Palliasjon til alvorlig syke og døende

[NOU 2017: 16 På liv og død — Palliasjon til alvorlig syke og døende](#) ble overlevert til helseminister Bent Høie 20.12.2017. Et regjeringssutnevnt utvalg på 12 personer, ledet av professor Stein Kaasa, har jobbet med NOUen siden mai 2016. Fra Nord-Norge har overlege Ann Ragnhild Broderstad fra UNN Harstad vært med i utvalget, men trakk seg i august 2017. Overlege Sigve Andersen i «Lindring i nord» har vært i utvalget fra april 2017. NOUen gjelder for alle alvorlig syke og døende, uavhengig av diagnose og alder. Flertallet i utvalget anbefaler en generell styrking av palliasjon. Noen hovedpunkter er - organisering som en integrert del av den ordinære helsetjenesten, krav om organisering i spesialisthelsetjenesten, styrking av palliasjon i kommunehelsetjenesten, økt og en mer enhetlig kompetanse for sentrale faggrupper, økt forskningsaktivitet og ikke minst har pasienttilpassede forløp og pasientinvolvering fått en sentral plass i utredningen. Det var dissens i utvalget, hvor 2 av medlemmene ønsket egne hospice og barnehospice. «Hva er viktig for deg?» skal stå i fokus i møte med pasient og pårørende. Som tiltak for dette, foreslås det blant annet at det utvikles en nasjonal metodikk for forhåndssamtaler. NOUen skal sendes ut på høring på nyåret, og i etterkant vil regjeringen ta standpunkt til hvordan NOUen skal følges opp.

Barn som pårørende - utvidelse av helsepersonells plikter

Til nå har helsepersonell hatt plikt til å ivareta barn som pårørende til foreldre. Nå får de også plikt til å ivareta barn som er søsken til pasienter med alvorlig fysisk og psykisk sykdom, skade eller rusmiddelavhengighet og barn som etterlatte etter foreldre og søsken. Helsepersonelloven (§10a) og spesialisthelsetjenesteloven (§3-7a) regulerer helsepersonells plikt til å bidra til å ivareta mindreårige barn som pårørende og pålegger alle helseinstitusjoner i spesialisthelsetjenesten å ha barneansvarlig personell. I juni 2017 kom en utvidelse av helsepersonells plikter i forhold til barn som pårørende; [LOV-2017-06-16-53 - Endringslov til pasient- og brukarrettslova mm.](#) Lovendringene tredde i kraft 01.01.2018.

Tildeling av kommunale midler til kompetansehevede tiltak 2018

[Helsedirektoratet](#) utlyser midler til kompetansehevede tiltak for lindrende behandling og omsorg ved livets slutt, med søknadsfrist 1.mars 2018. Det er kun kommuner som kan søke. [Fylkesmannen i Troms](#) i samarbeid med «Lindring i nord» behandlet søknadene for de nord norske fylkene. Tilskuddet skal styrke kvaliteten i tilbudet til pasienter som trenger lindrende behandling og omsorg, bidra til samarbeid mellom kommuner og frivillige organisasjoner om kompetansehevede tiltak, og bidra til at pårørende blir ivaretatt. [Oversikt over fjorårets prosjekter](#)

Veileder – Forhåndssamtaler i sykehjem

Det er utviklet en veileder for forhåndssamtaler i sykehjem i forbindelse med et forskningsprosjekt ved universitetet i Oslo, UiO. Veilederen består av en kort innføring i hva forhåndssamtaler er, hensikt, forslag til hvem som skal delta under samtaler, forberedelse og gjennomføring. Veilederen kan lastes ned på [UiOs nettside](#)

Vårt offisielle navn er nå Regional kompetansetjeneste for lindrende behandling, Váidudandivššu guvllolaš gealbobálvalus

Helse nord kom i desember 2016 med Retningslinjer for regionale kompetansetjenester. For «Lindring i nord» betød det at vi måtte endre navn fra kompetansesenter til kompetansetjeneste og etablere en referansegruppe, der alle helseforetakene i Helse Nord er representert, og at årsrapporten blir tilgjengelig på vår nettside. I årsrapporten vil det komme frem hvem som er i referansegruppen. Den engelske benevnelsen for vårt nye navn er *Regional Advisory Unit for Palliative Care*. På folkemunne er vi fremdeles «Lindring i nord» ©

Kvalitet

Trygghet

Respekt

Omsorg

Kurs og konferanser

Kurs i lindrende behandling i Tromsø

14.-16.03.2018

Vi arrangerer vårt årlige kurs i lindrende behandling i Tromsø.

Målgruppe: helsepersonell fra kommuner og sykehus som kommer i kontakt med pasienter med behov for lindrende behandling.

Tema: Hva kjennetegner lindrende behandling – organisering og behandlingsfilosofi. Lindring av symptomer - smerter, dyspnoe, kvalme, obstipasjon og ileusproblematikk. Symptomlindring i terminalfasen. Lindrende behandling tilrettelagt de eldste. Væske og ernæring ved livets slutt. Ivaretagelse av pårørende. Åndelig og eksistensiell omsorg. Kommunikasjon. Påmeldingsfrist: 21.02.2018
[Informasjon om kurset](#)

Fagnettverksmøter for ressurspsykepleiere i kreft og lindrende behandling

Fagnettverksmøtene i Helseregion Nord kommer etter påske. Vi sender ut mail til alle ressurspersoner og deres ledere når sted, datoer og tema er bestemt. Programmene for de ulike møtene vil bli lagt på [vår hjemmeside](#) under nettverk, når de er klar. Det blir felles fagnettverksmøter for Nordlandssykehusene og for Helgelandssykehusene. For UNN HF og Finnmarkssykehusene blir det lokale møter.

Fagdager: Barn som pårørende

[UNN Tromsø 05.03.2018.](#) [UNN Harstad 06.03.2018](#)

Arrangør er Kvalitets – og utviklingssenteret, UNN, v/foretakskoordinator for barn som pårørende. Tema for dagene er fokus på godt forebyggende arbeid, pasientforløpet og samhandling. Fagdage er for interesse - og brukerorganisasjoner, ledere, fastleger, helsepersonell i spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten, barnevern, skole, barnehager, helsesøstre og andre interesserte.

15. Landskonferansen i palliasjon i Bodø

12.-14.09.2018

Bodø er vertsby for den neste Landskonferansen i palliasjon. Konferansen arrangeres hvert 2. år av Norsk Palliativ Forening og Norsk forening for palliativ medisin. Vertskap og lokale samarbeidspartnere for konferansen er Kompetansesenter for lindrende behandling, «Lindring i nord», og det palliative miljøet i Bodø. Fristen for innsending av abstract er 1. april 2018
[Informasjon om konferansen](#)

Internasjonale konferanser:

Toronto Global Cancer Control Conference

Creating the Future. 01.-03.03.2018. Toronto, Canada

[Informasjon om konferansen](#)

10 th World Research Congress of the European Association for Palliative Care

24.-26.05.2018. Bern Switzerland. [Informasjon om kongressen](#)

Fagfeltnytt

Ansvarlig og avhengig – Pårørendes erfaringer med forestående død i hjemmet

Sørhus, Landmark og Grov. Kvalitativ studie med dybdeintervju av 7 pårørende som har hatt omsorgsansvar for døende pasienter i hjemmet. Forskningsspørsmål: Hvordan beskriver pårørende sine opplevelser av pasientens plager og symptomer? Hvordan opplever pårørende sine omsorgsoppgaver når deres nærmeste ønsker å dø hjemme? Konklusjon: Praktisk, informativ og emosjonell støtte til pårørende er en forutsetning for at den døende skal kunne tilbringe mest mulig tid hjemme og om mulig å dø hjemme.

[Tilgang til artikkelen](#)

Breakthrough cancer pain: twenty-five years of study

Mercadante og Portenoy. En oppsummering av erfaringer med behandling av gjennombruddssmerter over 25 år. [Tilgang til artikkelen](#)

Safety and Effectiveness of Palliative Drug Treatment in the Last Days of Life -A Systematic Literature Review

Jansen, Haugen, Pont, Ruths. En litteraturstudie som konkluderer med at det fremdeles mangler evidens som klinikere kan støtte seg til, for bruk av palliative medisiner i livets slutfase. [Tilgang til artikkelen](#)

Kvalitet

Trygghet

Respekt

Omsorg